

Útinapló

„Boldogi diákokkal a Délvidéken, ahol megelevenedik a történelem...”

Berecz Antal Általános Iskola

2011. szeptember 27-30.

Szerbia

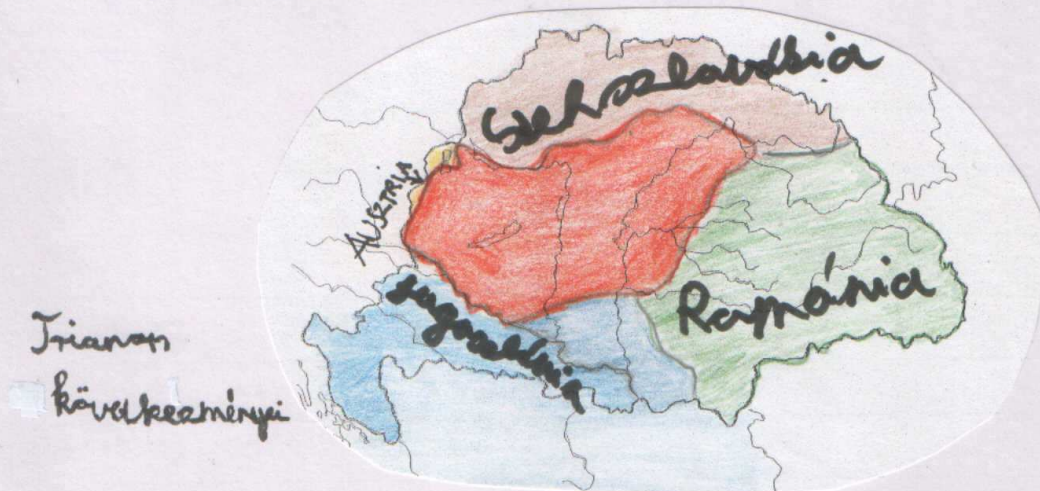

Előkezdő óra

A tanévnyitó ünnepségen örömmel értesültünk igazgató nénitől, hogy nyertünk a flautatalanul! pályázaton. Hurra! Utazunk a délvidékre! Osztályfőnökünktől azt is megtudtuk, hogy sok feladat vár még ránk az utazásig.

Két héttel az indulás előtt, szeptember 13-án előkezdő órára gyűltünk össze az osztálytermünkben. Igazgató néni már a bejáratnál várt bennünket. Ahogy érkezünk, mindannyian választhattunk egy szóciklyát, amin egy délvidéki város neve volt. Szegatottan kérdezgettük egymást, hogy ki mit húzott, hiszen sejtettük, hogy az azonos nevek tulajdonosai alkotnak majd egy csoportot. Így is lett. Az első óra Kecsa'nne' huka'os Erzsike tanár nénivel igazi történelemdra volt. Felideztük, hogy mit tanultunk 6. osztályban Magyarország három részre szakadásáról, a török pusztításról, és a török kiűzéseéről.

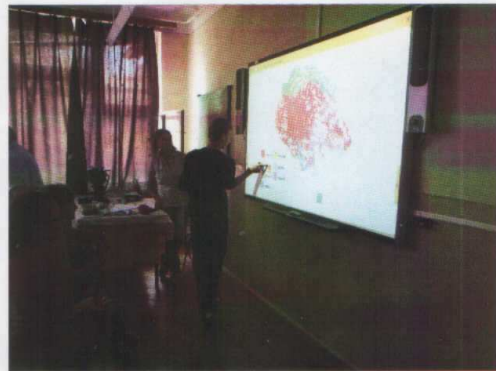

Bemelegítő játék
az előkészítő órán

Egy kis tanári magyarázat

Csoportmunkában segítjük a
feladatokat

Az interaktív táblán is dolgoztunk

ez a második felében olyan dolgokról esett szó, amit majd csak 7. és 8. osztályban fogunk tanulni: hogyan lett Magyarország soknemzetiségű ország, és ez milyen következményekkel járt. Megtudtuk, hogy Trianon szétszakította a hazánkat, így bárhová járunk a mai határokon túl, a szomszéd országokban mindenhol élnek magyar emberek. Így van ez Szerbiában is: árulta el Tóth Éva igazgató néni. Ő vezette azt a második órát, amiben csoportokban Szerbia történelmével, az ottani magyarsággal és a bukóinnai székelyek sorsával ismerkedhettünk meg. Összehasonlítottuk a szerb zászlót a magyarral, meglepődtünk, hogy Szerbiában kétféle zászló van, azon pedig különösen, hogy a Vajdaságnak hat hivatalos nyelve van. Az egyik csoport a székelyek történelmét tanulmányozta, és térképen követte útjukat a Székelyföldtől Bukovinán át az Al-Duna vidékéig. Beszéltünk arról is, hogy közvetlenül a szomszédunkban, Jugoszláviában az 1990-es években háború dúlt.

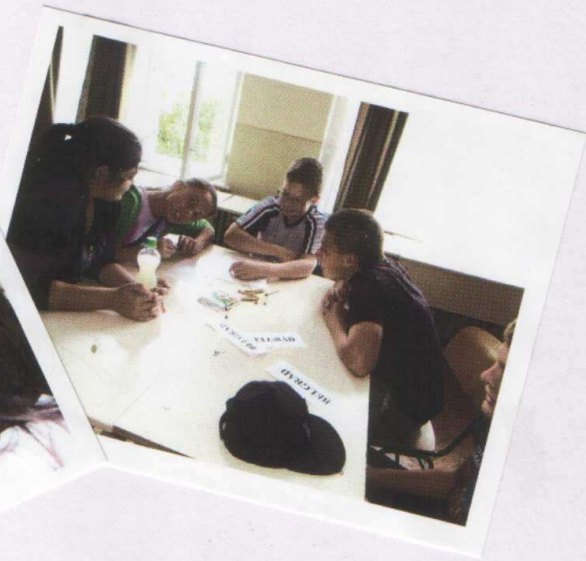

A lerombolt Rádó ramjai Újvidéken

A székelyek történelmét tanulmányoztuk

Szerbiával ismerkedtünk

Viola néni bemutatót tartott

Szerencsére, ennek ma már alig van nyoma - nyugtatótt meg minket Varsa Viola néni, aki attól az utazási irodától érkezett hozzáunk, aki az utazást szervezte nekünk. Ő arról hozott képeket, hogy mi mindent fogunk majd látni, és hogy milyen lesz majd a szállásunk. Azt is elmondta hogy hogyan viselkedjünk, mit nem illik mondani, vagy tenni az utazás során, amivel vendéglátóinkat megbántsuk. A harmadik órán feltehetjük a kérdéseinket is. Érdeklődtünk arról, hogy hogyan tudjuk majd megértetni magunkat, milyen pénzzel tudunk fizetni, stb.

Ohyan gyorsan elrepült a délután, hogy magunk is alig hitük el. Nagyon sokat tanultunk, és nagyon jól éreztük magunkat. Az sem vette el a kedvünket, hogy a végén Éva néni még elmondta: az utazásra feladatokkal kell készülnünk.

Ezeket a következő történelem órán beszéljük meg. Mindenki talált érdekfűszereink megfelelő feladatot, és kedve szerint csoportban dolgozhatott.

Indulás

Utakal

Elolvastuk a kiadványokat

Újidek

1. nap

Egy szép őszi hajnalon, szeptember 27-én 5 órakor indultunk „világot látni” Szerbiába. A korai indulás ellenére nem sokan aludtak a buszon a határig, mert mindenki nagyon izgatott volt. Utkszében Budapesten csatlakozott hozzánk Viola néni, az idegenvezetőnk, aki már ismerősként köszöntött bennünket. 8 óra körül értük el Rószkét, a határátkelőt.

Előtte a parkolóban osztályfőnökünk szótartotta a beszédet úti okmányainkat. Nem sokan jártak még külföldön, így a határátlépés volt az első nagy élményünk az úton. A határőrök természetesen mindent rendben találtak, így már

indulhattunk is tovább. Utkszében rengeteg érdekes dolgot tudhattunk meg Viola nénitől Szerbiáról és a következő úti célunkról. Ebben segítettek nekünk azok a táblák is, amiket a társaink készítettek a középkori városokról, a gótikus stílusról, az egyházak rangsoráról és az egyházszakadásról.

Első állomásunk Újvidék volt. Itt megtekintettük a főteret és a főtérhen álló épületeket: a városházát és a templomot. A városháza tornyán felfedeztük az 1896-os évszámot, ebből arra következtettünk, hogy a millennium évére készült el ez a szép, klasszicista épület.

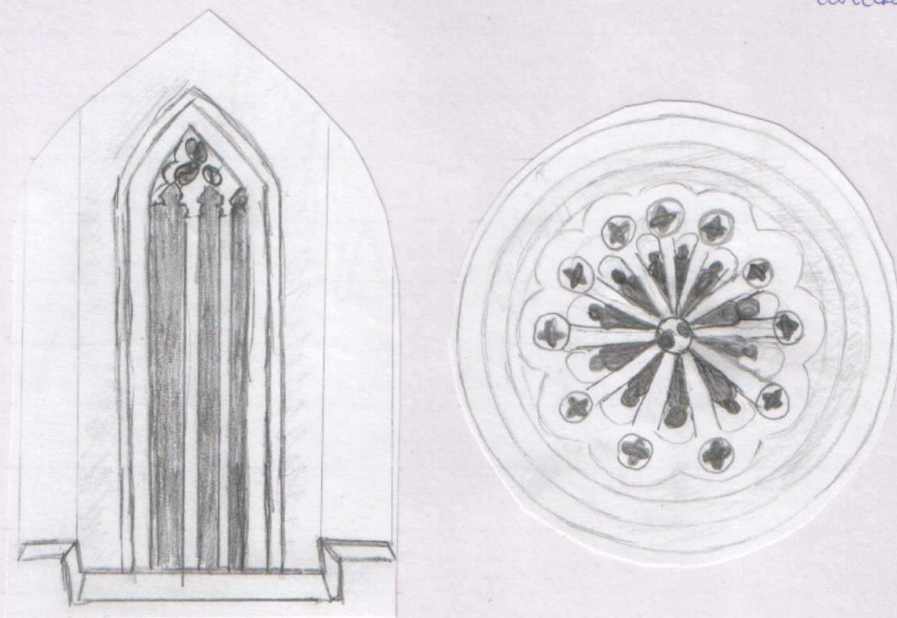

A neogotikus templom

Séta Újváros központjában

Itt katolikus templomok megfigyeltük a neogótikus stílus jegyeit, a csücsöket, az "ég felé törő" oszlopokat, pillérbötegeket, a róza-
ablakot.

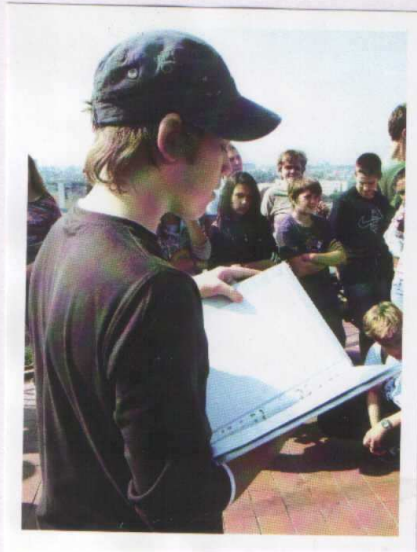
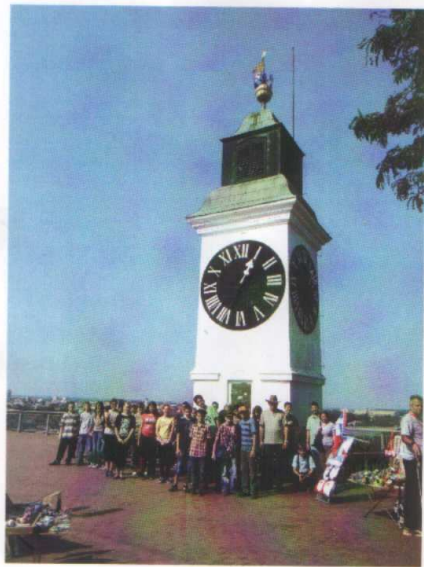
Innen átsételtünk a püspöki palotához, majd az ortodox templomhoz. Ez első látásra katolikus templomnak tűnt, csak a tornyát díszítő dís aranyozás volt más.

De belépve azonnal feltűnt a különbség: az oltár helyén egy képfal díszlett (ikonsztáz), a keresztet itt fordítva vetik és mindenhol erős tömjénillatot lehetett érezni.

Miután a főbb épületeket megnéztük, kaptunk egy kis szabadidőt, amit egy sétalóutcaiban töltöttünk. Angol tudásunkat is hasznosítanunk kellett, hogy boldoguljunk a pénzváltásnál, a vásárlásnál.

Pétervárad

Megyerkeresztények Székelykeréje

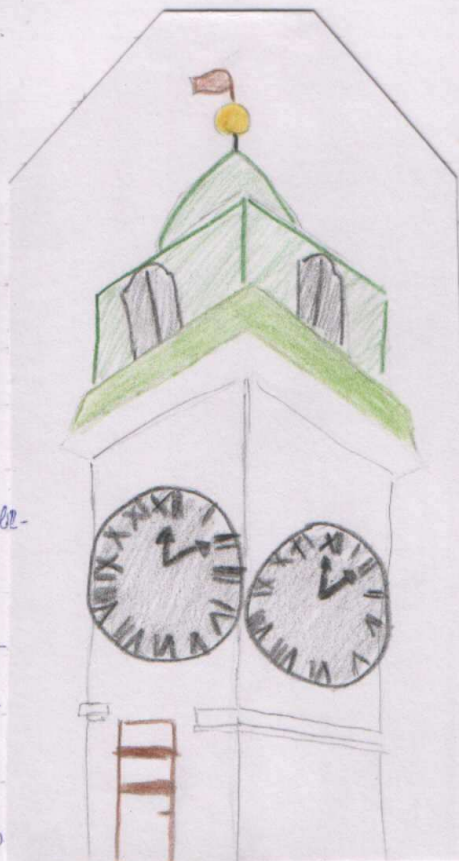
A gyülekezés után tovább mentünk Péterváradra, ahol az erdőt néztük meg. A felfelé vezető úton megálltunk, és lefelékepeztünk az ógyáknál.

Az erdő legmagasabb pontján megálltunk a híres fordított óráknál.

Meghallgattuk Kovács Bence előadását az óra történetéről, a különböző óratípusokról. Közben alaposan szemügyre vettük a Dunát, és megállapítottuk, hogy jóval sze-

lesebb, mint otthon, Budapesten. Rövid szabadprogram után indultunk el szálláshelyünkre, Székelykerékre. Az úton sokat énekeltünk, készültünk rá, hogy a boldogi estén népdalokat tanítsunk a helyieknek. Amikor leszálltunk a Dani Panzió elé, jól esett újra magyar beszédet hallani. Valikandni megmutatta a szállásunkat. Az ifjúsági szállón három nyelvelő szobában szállásoltak el minket az osztályfőnökönk és Reusókné tanár néni felügyeletével. Négy lány egy családdal lakott, igazgató néni vigyázta az órákat.

Az elkelyezkedés után gyors, de nagyon finom vacsora következett, és utána siettünk, hogy elkészüljünk a boldogi estre. A táncos lányok és fiúk felvették a boldogi népviseletet, a zenészek fogták a hegedűt, és siettünk vissza a kultúrházba.

Az érdeklődők között felnőttek és diákok is voltak. Előbb egy filmet néztek meg a falunkról, majd következett a népviseleti bemutató. Éva néni

mondta el, hogy nálunk Boldogon milyen érdekes ruhákat viselnek. A néptáncosaink igazi boldogi hangulatot varázsoltak a tiszte, két Bonta zenekaros osztálytársunk pedig boldogi népdalokat játszott. Ezeket utána közösen el is „fíjtuk” a helyiekkel. Nagyon kellesen érekeltek! Nagy sikert aratott a lakodalmi sütemény, a nagyróza, amit otthonról hoztunk, mint a nagymamák ajándékát.

Éva néni ekésében átadta a falunk templomáról készült képet
és a faluról szóló könyveket a polgármester úrnak.
Ez sikeres est után hazatértünk, és a falusiak ellenében
nagyon vidámak voltunk. Éjjel után lassan elcsendesedtek
a szobák. Mindenkinek tetszett ez a nap!

2.nap

A második napon kicsit nehezen ébredtünk fel. Még a reggeli-nél is álmosak és fáradtak voltunk. Csak akkor kezdtünk igazán ébredezni, amikor tanár néniék az előző este időhiány miatt elmaradt kvíz-kérdéseket feltették nekünk.

Ekkormég minden csapat kevés „boldogi dinárt” szerezett. Meg is fogadtunk, hogy máától sokkal jobban figyelünk mindenre! Miközben a kérdéseken törtük a fejünket, észrevettük, hogy három tehénke közelít felénk. Indultak a legelőre. Kíváncsian néztük őket, mert nálunk, Boldogon már nem látni ilyet.

Ezen a napon a szerb fővárosba, Belgrádba látogattunk el. Első utunk Zimonyba vezetett. Sok-sok lépcsőt másztunk meg, hogy megnézzük a Hunyadi-tornyot. Elénekeltek a „Régi magyar áldást”, majd megcsodáltuk a szemünk elé táruló panorámát, a Dunát és a Szávát. Viola néni sok érdekes dolgot mesélt.

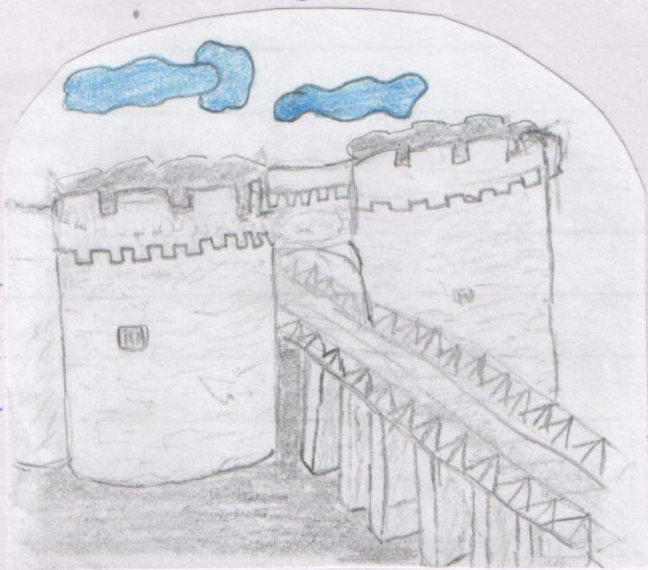

Megtudtuk, hogy Hunyadi, innen indult seregével Nándorfehérvár felmentésére. Eranénivel megbeszéltük, hogy a szerbek azért verték le az Osztrák-Magyar Monarchia címerét a toronyról, mert a világháború után felbomlott a monarchia, és a szerbek - régi magyar területeket megszerezve - még az emléket is ki akarták törölni a történelemből.

Az úton idefelé tablókat néztünk a magyar címerek változtatásairól, és a Kárpátmedence milleniumi emlékeiről, a miket a honfoglalás ezereves évfordulójára emeltek.

Ezután újra buszra ültünk, és a Száva hídján átkelve megérkeztünk fő úticélunkhoz, a nándorfehérvári várhoz. Már a méretei is lenyűgözőek! Európa legnagyobb és leghíresebb vára.

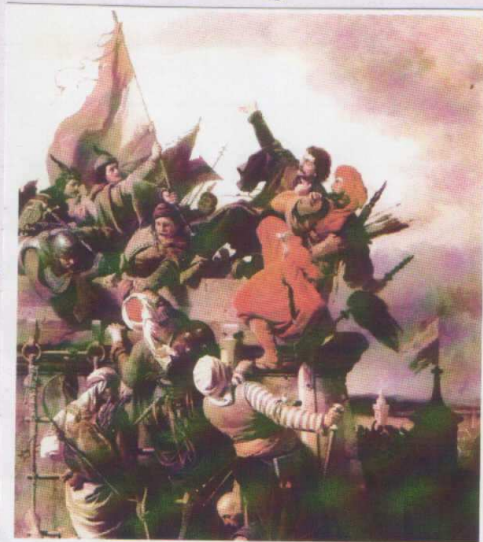

A fellegrárból gyönyörű látvány tárult elénk: a Duna és a Száva találkozás. Mennyivel érdekesebb így látni, mint a térképek rajza alapján elképzelni! Ez a vár 1456-ban világra szóló diadallal védte a keresztény Európát.

Csak 1521-ben, árulás révén került oszlám kézre. Négy társunk megidézte a hős várvédőket, Szilágyi Mihályt, Hunyadi Jánost, Kapisztrán Jánost, és a kevesbé emlegetett, a várat feladni kényszerülő Oláh Balázst.

Vidonéni mesélt Dugovics Tituszról, aki inkább magával rántotta a törököt a mélybe, hogy fel ne kerüljön a lófarkas zászló a vár falára.

A régi történetek felidézése után megemlékeztünk a török elleni küzdelem hőseiről. A nádorfehérvári diadal emlék-

kövénél a Régi magyar áldás c. énekkel hajtottunk fejet, és megkoszorúztuk az emlékművet. „Tatár, török, s más ellenség Minket meg ne rendíthessék...”

Az alsórán egyben a főváros legszebb parkja is. Itt kaptunk szabadidőt arra, hogy sétáljunk és emléktárgyakat vásároljunk. Galambokat etettünk, láttunk mókust, szürkevarjút és csókát.

Az autóbushoz menet elhaladtunk a belgrádi állatkert kerítése mellett, és megcsodáltuk az állatokat ábrázoló mozaikokat.

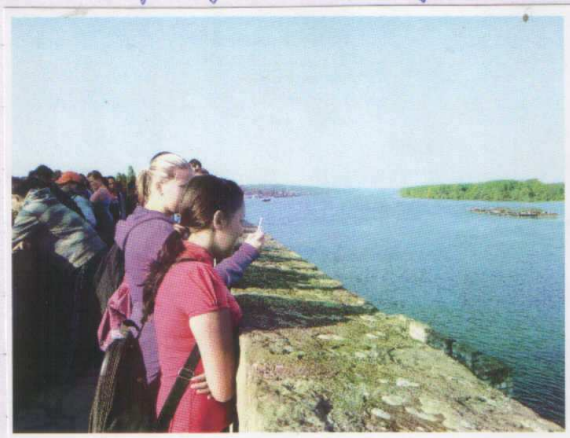

Hazafelé a buszon sokat viccelődtünk, és vártuk a találkozást a székelykevei diákokkal. Egy dalt is tanultunk Szent Istvánról, amit Székelykerétre érve a templomba elémekeztünk. Az oltárkép ugyanis első királyunkat ábrázolja, amint felajánlja a Boldogasszonynak a koronát. Megnéztük a Kárpát-medence legdélebbi székelykapuját is. Délután 4 órára vártak bennünket az iskolában. Az igazgató úr tartotta egy rövid előadást a Székelyek történetéről és az iskoláról, utána meg is nézhettük a számítástechnika termét, a természettudományos labort és a tornatermet is. Megcsodáltuk, hogy milyen nagy, és lelátók is vannak benne. Igazgató bácsi elárulta, hogy itt országos asztalitenisz bajnokságot is szoktak rendezni, mivel az iskola csapatában aranyérmes versenyzők is vannak! Örömmel gondoltunk a holnapi napra, amikor velük is találkozunk!! Ezután a kézműves szakkör tagjai vártak bennünket, akiknek - egy rövid bemutatkozás után - táblajátékokat és kézműveséget szerveztünk. Még az igazgató úr is malmozott egyet! Az est végén saját készítésű táblajátékokat és az iskolánkról szóló könyveket, boldog népzenei cd-eket adtunk át a székelykevei iskolának.

3. nap

Csipős reggelre ébredtünk. Fájtunk, álmosak voltunk, a reggelit is félálomban fogyasztottuk el. Útban Szendrő vára felé már ébredezett a társaság. Már a busz ablakából megpillantottuk a Duna partján álló várat, amelynek érdekessége, hogy síkvidéki vár, és faldát 21 bástya őrzi. Egy-kettő már igazsággal dőlőfelben volt, nem is mertünk a közelébe állni az autóbusszal. Beérve a belső várba Hunyadi Jánost idéztük meg, aki beszélt a déli végvárosonal jelentőségéről a török elleni harcokban. Utstáztunk a vízesások hídján, és meredek lépcsőn jutottunk fel a vár legmagasabb pontjára.

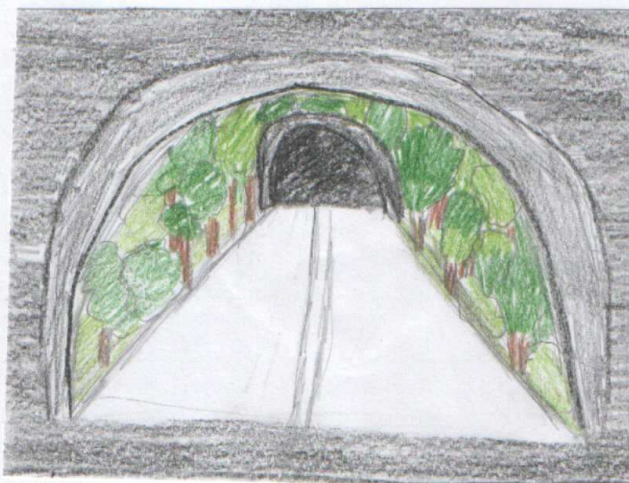
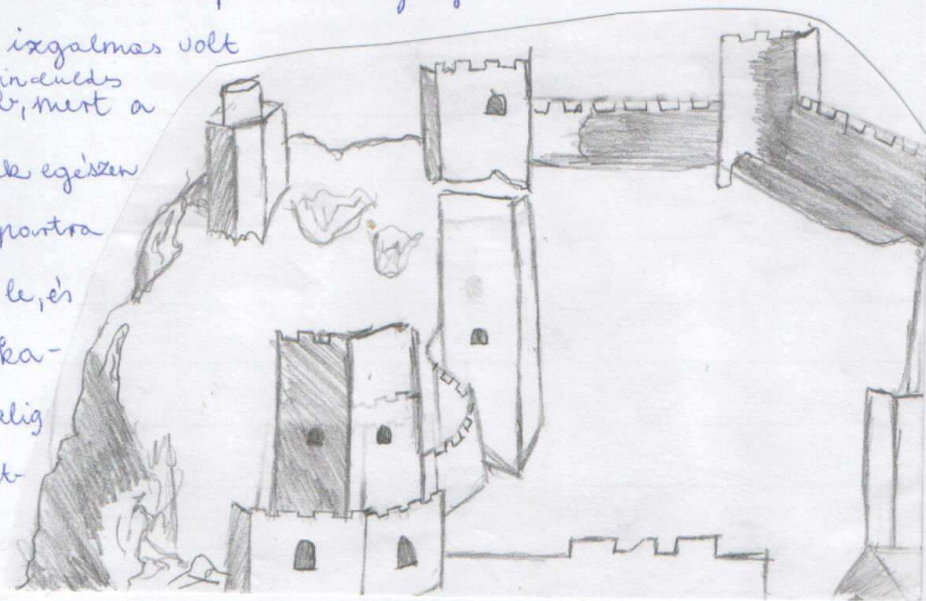
Codálatos kilátás tárult elénk: a szélesen hömpölygő töl-Duna, a nagy terület körbe ölelő várfalak. .. A falakon lévő lyukakban rengeteg madár fészkel. Galambokat és csókakot láttunk körözni és hallottunk

zajongani. A várudvaron „tölj király katonát!” játékot játszottunk. Kossú „véres” csatában a lányok csapatát szinte elfogyott, fogcságra estek a másik seregnél. De legalább jól kimelegedünk!... Szendrő után Galambóc volt az uticélunk. Itt először 6 kilométerre szélesedik ki a Duna, utána pedig összehúzóul, mert itt találkozik először a hegyekkel.

It parkolóban elfogyasztottuk az elemőzsírnkat, majd
 károsztunk a vízben. It Duna vízben néhányan „otthagyták
 a lábnyomukat”. It városban sajnos nem nézhettünk szét,
 mert idegenvezetőnk elmondása szerint itt viperek is
 tanyáznak. It festői vármón közelében, a vízparton Kinizsi
 Pál „szelleme” beszélt nekünk az életéről és a várral
 kapcsolatos szerepéről. It Nagy János versét felidézve
 megismertük a szépkövű Roxgonyi Cicellét is.

Nagyon izgalmas volt
 a további, ^{includis} mert a
 várfalakk egészen
 a Dunapontra
 futnak le, és
 a szűk ka-
 pulkon alig
 tudott át-
 jutni a
 nagy

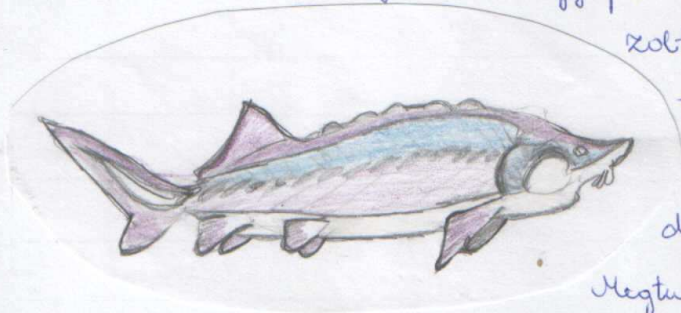
autóbusz. It kisebb-
 biek során 21 alagú-
 ton haladtunk át,
 míg elértük a Szász-
 szorosst. Itz elején még
 hangosabban (a végén
 már csak „tesék-lás-
 sék” sikoltoztunk).

Itt is a buszról csodálatos volt a kilátás a hegyek között hömpölygő Dunára és a növényzet alól fehérrel kivillanó sziklákra. Jó lesz majd visszkaidézni földrajz órán a látottakat! It

Itt az ósorosnál megálltunk egy parkolóban, fotóztunk, rajzoltunk, és meghallgattuk társaink kiselőadásait.

Egyikünk a dunai vizáknál beszélt.

Megtudtuk, hogy ez a

Magyarországon is honos faj a tengerben él, de élni a folyókban jár. A vaskapui erőmű miatt viszont már nem tudnak a folyó felsőbb szakaszába feljutni. Megidéztek Széchenyt is, aki a folyó szabályozásának fontosságáról beszélt. "Töle" hallottuk, hogy a folyónak ez a szakasza nagyon zútonyos volt, így nehezen tudtak hajózni. Ezért kellett a sziklákat kirobbantani a vízből, a part mellé pedig utat építeni. Visszafelé nagyon figyeltük a túlsó partot - ami már Románia volt -, hogy meglássuk a folyószabályozást befejező Baross Gábor emléktábláját.

Itt sok szép emlénnel tele gyorsan elrepült az idő a hazautazásig. Egy rövidke időre megálltunk az „Ezüst-tó” partján, majd siettünk haza, ahol már várt minket a finom vacsora. Az étkezés után izgatottan készüldtünk a buliünnepre. Először „táncot cseréltünk” a helyi gyerekekkel, utána pedig a játékoké volt a főszerep. A bátrabbak megmérkőztek az asztalitenisz-bajnokokkal, a többiek csocsóztak. A három nap alatt barátságok szövődtek. Az újdonsült barátok az interneten keresztül már fel is vették a kapcsolatot egymással. Este 10-ig tartott a diszkó. Barátainktól saját készítésű ajándékokkal köszöntünk el. Felöltött kisérőnk boldogi fűszerpaprikával és kis ajándékcsomagokkal köszöntik meg a vendéglátást. Esti csinyekere már nem maradt idő, mert össze kellett pakolnunk a busz reggeli indulásához.

4. nap

Preggel korán keltünk, összekötöttük a rendbe raktuk a szobáinkat. A csomagokat kaptuk a buszba. Még utóljára elmentünk a Dani Étterembe és megreggeliztünk. Elhagytuk Szételest, és hosszú buszozás után elérkeztünk Zentára. Lementünk a Tisza-partra, ahol gyönyörködtünk a

folyó látványában, majd megoldottuk az előző napi vízfeladatokat. Rövid sétát tettünk az emlékműhöz, ahol kiselőadást hallgattunk Savoyai Jenőről és a zentai csata jelentőségéről.

Ez a csata volt a török Magyarország felvételét utolsó állomása 1697-ben. Ezután újra buszra szálltunk, és Csantavér felé vettük az utunkat.

Közben Viola néni kalauzolt minket, és egyéb utba eső látványokról beszélt. Megtudtuk például, hogy a legenda szerint Attila hun királyt is ezen a vidéken temették el. Sajnos, a Tisza-Duna-forkolathoz nem látogattunk el, de jól megjegyeztük, hogy Szalánteménél van ez a „randevú”.

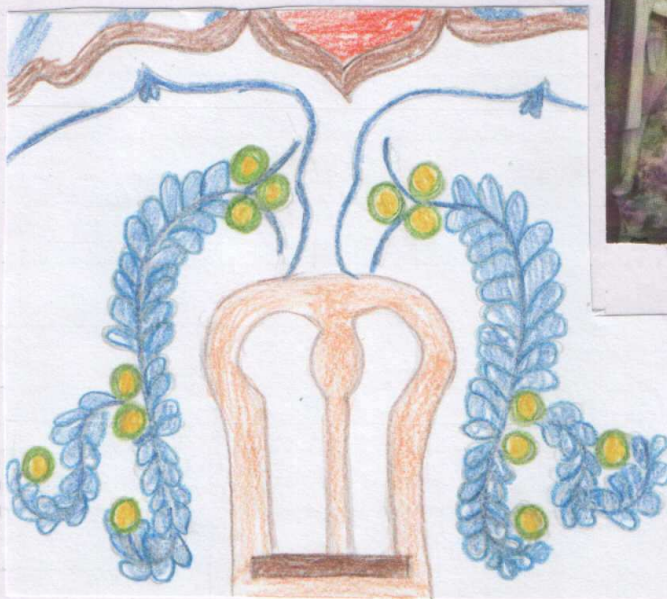

(Belgrádban hallottuk egy nőtől, hogy „Dina - Szava - randevü”)

Végre megértettük Esantavéne, ahol megneztünk egy hatalmas, román stílusú templomot. Ennek különlegessége, hogy a római Szent Péter Bazilikától mintázták. A helyi idegenvezetőtől még sok érdekességet tudtunk meg a templom építéséről. Azután egy előadást hallgattunk meg Szilágyi Erzsébetről, és megneztük a román stílus jellegzetességeit bemutató tablót. A templomban elnekeltek a Boldogszony anyánk című éneket, mert felfedezték, hogy itt dombormű ábrázolja ugyanazt a jelenetet, amit a székelykevei oltártkép.

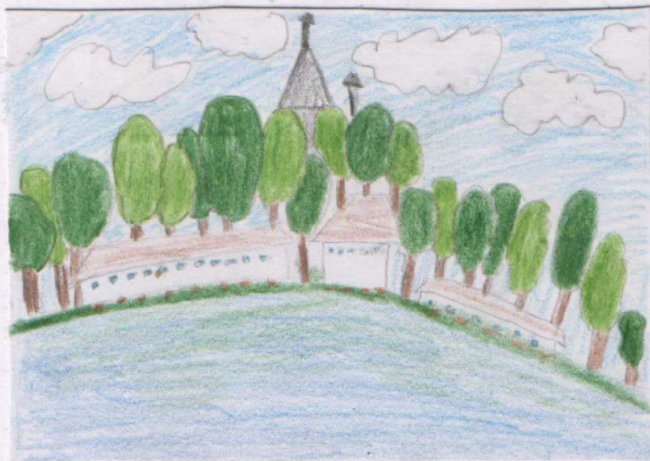
Ézután eredetileg Palicra kellett volna mennünk, de megváltoztattuk az útitervet, és Szabadkának veltük az irányt.

Bejártuk a város központját, szecessziós stílusú épületekben gyöngösködtek, fényképezkedtünk a belső szökőkúttnál.

Ezután elmentünk Kosztolányi Dező szobrához, és itt is megörökítettük magunkat. A szobor mellett található az a gimnázium, ahová Kosztolányi Dező is járt. A klasszicista stílusú Népszínház éppen felújítás alatt állt, így nem nézhettük meg. Ezután háromnegyedórás szabadidőt kaptunk. Elvásároltuk utolsó dénárisjainkat, jegyeztünk, sétáltunk. Majd készítettünk egy videófelvételt, ami a "Mi tetszett?" címet kapta. Ezután ismét buszra szálltunk, és elindultunk a palosi tóhoz. Ott meghallgattuk a gyógyvizetről és kémiai összetételéről szóló kiselőadást.

Elmentünk a női főnökökhöz. Majd elmentünk a székelyházhoz, ahol elvégeztük a négy nap alatt munkánkat. Bebizonyosodott, hogy az új jól figyelték és jegyezték, azaz lett a legeredményesebbek.

Felmentünk a buszra és elindultunk hazafelé! A hosszú utazás közben megnéztük a Szaffi című rajzfilmet, ami a történet kiűzése utáni korszakról szól. Amikor a határt átléptük, felhívtuk aggódó szüleinket, hogy nem sokára hazatérünk. Kilenc óra könnyesen érteztünk Boldográ. Teli voltunk élménnyel, nem győztük napokig mesélni otthon és az iskolában.

Értékelő Óra

A kirándulás után a csoportokban még tovább dolgoztunk, hogy számot adhassunk a megszerzett tudásról.

Izgalommal, jókedvűen gyűltünk össze a záró foglalkozásra.

- Emlékszel, amikor...?

- Hol is láttuk...?

- Ki volt az aki...? -ilyet és ehhez hasonló kérdéseket duruzsoltunk, miközben nézegettük az út során készült rajzokat. Ezután elkezdődött a komoly munka. A csoportok felelősei felolvastak részleteket az úti naplójukból, elhangoztak az iskola újságjába készülő cikkek és a többi előzetes feladat. A folytatásban Tóth kitöltésével bizonyítottuk, hogy sok mindent megtanultunk a négy nap során.

4.

Melyik vár látható a képen?

1. Szendrő vára

2. Galambóc vára

x. Zimony vára

5. Ki írt balladát e vár ostromáról?

1. Arany J.

2. Petőfi S.

x. Zilahy Imre

6. Melyik vár ostrománál halt meg Kinizsi Pál?

1. Szendrő

2. Galambóc

x. Zimony

Megbeszeltük a hibákat és a hiányosságokat, hogy mindenki helyesen rakta/rozza el a látottakat. A kirándulás nagyon sikeres volt, vidáman, tartalmasan telt el a négy nap, a munkából minden diák és tanár kivette a részét. Ezeket a dolgokat önértékelés után beszéltek meg a csapatok, mindenki annyi „BOLDOGI DÍNÁR”-t vett el a közösből, amennyi munkát végzett a csapataért. A komoly rész után a Szerbiában készült fotók és videók vetítése következett. Jó volt újra látni magunkat a most már ismerős helyszíneken.

Annnyira belejöttünk a „HATÁRTÁRAN”-sárgba, hogy egy erdélyi barangolás utitervét is elkészítettük. Tudjuk, hogy sokat kell dolgozni egy ilyen út sikeréért, de már azt is látjuk hogy megéri.

Megérté, köszönjük!

